

Urbanizācija, globalizācija un migrācija

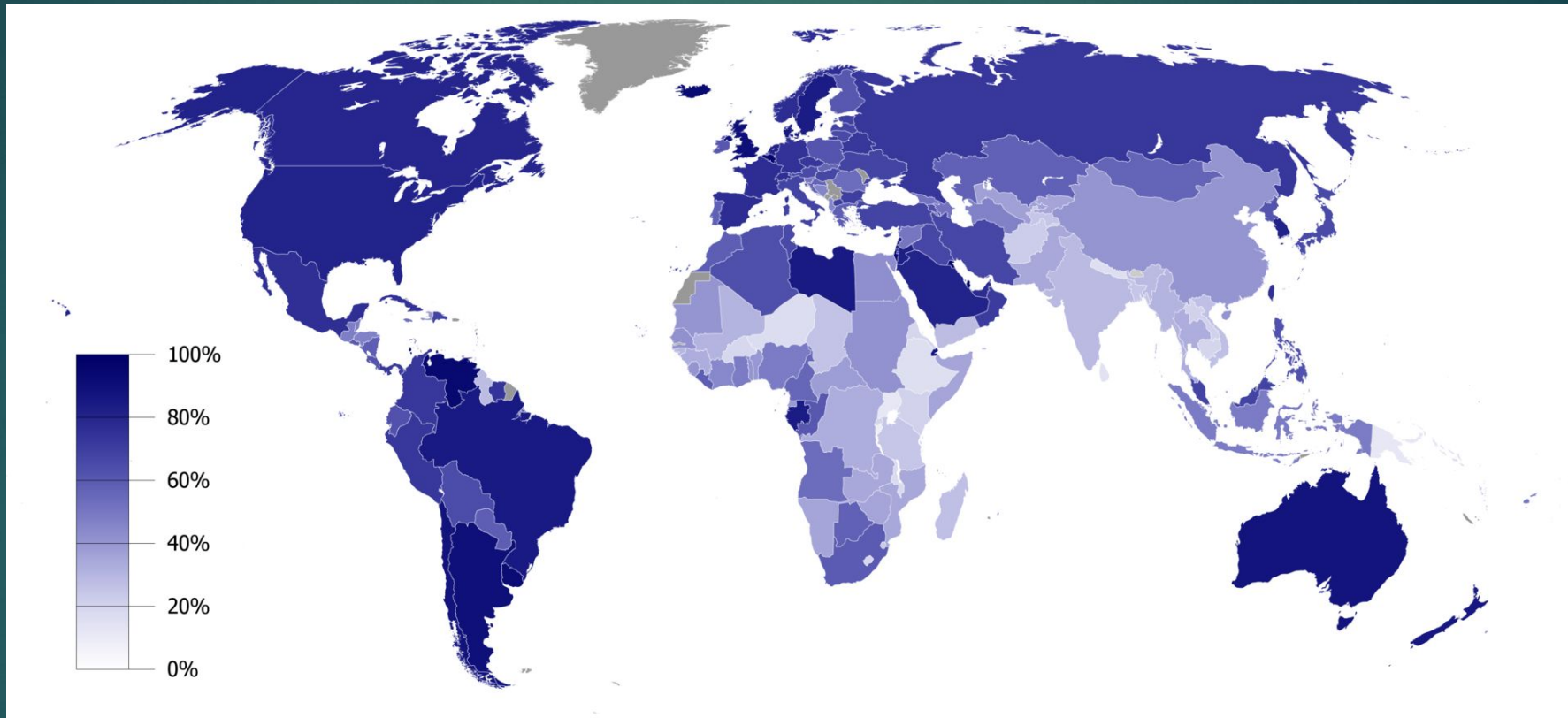
M. BOBIĻEVS, M. ĻEONČUKS, S. LAUSKIS,
A. LUŠINS

- Urbanizācija

ir ilgstošs sociālekonomisks process, kam raksturīga iedzīvotāju un ražošanas koncentrēšanās pilsētās, pilsētu iedzīvotāju īpatsvara pieaugums un pašu pilsētu teritoriju izaugsme, pilsētnieciska dzīvesveida izplatīšanās arī lauku sabiedrībā.

Urbanizācija - pilsētu un pilsētnieku skaita pieaugums kādā teritorijā. Pilsētnieku skaits gan Latvijā, gan pasaulē pieaug.

Urbanizācija - pilsētu un pilsētnieku skaita pieaugums kādā teritorijā. Pilsētnieku skaits gan Latvijā, gan pasaulē pieaug.

Karte, kurā redzams urbanizācijas līmenis pasaules valstīs 2006. gadā

Urbanizācijas līmeni aprēķina, dalot pilsētnieku skaitu ar valsts kopējo iedzīvotāju skaitu. Latvijā urbanizācijas līmenis 1935. gadā bija 37%, bet 2000. gadā 69%, t.i. divas trešdaļas valsts iedzīvotāju dzīvo pilsētās. Pasaulē urbanizācijas līmenis 1900. gadā bija tikai 13% (220 miljoni iedzīvotāju dzīvoja pilsētās), 1950. gadā 29% (732 milj.), 2005. gadā 49% (3,2 miljardi), bet kopš 2007. gada pilsētnieku skaits pasaulē pārsniedz laucinieku skaitu (ir lielāks par 50%). Paredzams, ka 2030. gadā urbanizācijas līmenis pasaulē sasniegs 60 procentus, bet 2050. gadā jau divas trešdaļas pasaules iedzīvotāju dzīvos pilsētās.

- Globalizācija ir daudzšķautņains process, saistīts ar ekonomiskām, sociālām, tehnoloģiskām, politiskām un citām izmaiņām, kuru rezultātā vairums pasaules valstu un ģeogrāfisko reģionu kļūst savstarpēji ciešāk saistīti, taču arī vairāk atkarīgi viens no otra.

Praksē globalizācija izpaužas pieaugošā preču un pakalpojumu, kā arī kapitāla, naudas un iedzīvotāju plūsmā starp valstīm. Arī intensīvāka informācijas un zināšanu, kā arī tehnoloģijas un inovāciju izplatīšanās pasaulē raksturo globalizācijas procesu.

Migrācija

Migrācija ir cilvēka pārcelšanās no vienas vietas uz citu. Iekšējā migrācija ir pārvietošanās valstī, bet ārējā migrācija ir ieceļošana valstī vai izceļošana no tās. Ārējā migrācija iedalās emigrācijā, kas ir piespiedu vai brīvprātīga izceļošana no savas valsts, kā arī imigrācijā - kādas valsts pilsoņu ieceļošana citā valstī. Pēdējos gados strauji paaugstinājusies Latvijas pilsoņu emigrācija uz citām valstīm labāka darba un dzīves apstākļu meklējumos.

MIGRĀCIJA LATVIJĀ

2013.gadā no citām valstīm Latvijā
iebrauca 8,3 tūkstoši cilvēku,
bet emigrēja 22,6 tūkstoši cilvēku.

